

Демокрацията като фасада? България и Германия 20 години след Промяната

Между 19 и 28 октомври 1009г. Международно дружество Елиас Канети организира в Русе поредица от инициативи по повод на двадесетгодишния юбилей на Промяната в България и Германия, чиято цел е да съживят спомена за времето на Промяната и да преосмислят близкото минало на двете страни.

Първата инициатива започна с призив към русенци да потърсят в домовете си вещи от времето на комунизма, преживели Промяната и да ги предоставят временно на Международно дружество Елиас Канети. Със събраните предмети вечерта на 19 октомври беше открита една неконвенционална изложба, която показваше, или припомняше, на посетителите ежедневието от времето на Промяната чрез различни инсталации на помещения с мебели от социалистическо време. Изложени бяха вещи за ежедневна употреба като дрехи и книги, всякакви предмети от кухненски уреди до касетофони и пишещи машини. След откриването от проф. Пенка Ангелова и уредника на изложбата Момчил Михайлов, на първия етаж на Дом Канети беше прожектирана филмовата инсталация на търновския художник Атанас Тотляков. Вечерта завърши с литературно четене на откъси от българския превод на излязлата през 2009г. книга “Посегателство над свободата, истерия за сигурност, надзорна държава и ограничаване на гражданските права” на писателите Илия Троянов и Юли Це.

Във вторник, 20 октомври стартира поредицата от български и немски филми, които разглеждат от различни гледни точки близкото минало на двете страни. Сред разнообразието от теми бяха службата на млади войници от ГДР на границата между двете Германия, репресията срещу българските турци през осемдесетте години и трудностите, които срещат бивши политически затворници от ГДР когато говорят за преживяното с децата си.

На 22 и 23 октомври ни гостува немската група *shortfilmlivemusic*. *Shortfilmlivemusic* са се специализирали във импровизационната музика, с която на живо сътворяват нови саундтраци към късометражни филми. Сред инструментите, на които импровизират, са китара, валдхорна, саксофон и ударни инструменти. Петимата млади музиканти проведоха в четвъртък и в петък музикалин уъркшоп с ученици от русенското музикално училище, както и продължителна jam-сесия с русенски музиканти. След репетициите с учениците, по време на които бе сформиран ансамбъл от флейта, кларинет, барабан, чело и глас, петък вечер изнесоха концерт в Дом Канети, на който заедно озвучиха избрани кратки български, унгарски и чешки филми с импровизиран саундтрак.

В събота и неделя се състоя конференция на тема “Демокрацията като фасада?”, на която Международно дружество Елиас Канети беше поканило учени и журналисти от

България, Германия и Австрия. След откриването в събота от 16.00 часа от ръководителя на конференцията проф. Пенка Ангелова, проф. Улф Брунбауер от университета в Регенсбург изнесе реферат върху ежедневието в социалистическа България.

Проф. Момчил Методиев от Софийски университет “Св. Климент Охридски” изнесе втория реферат за деня, в който повдигна въпроса доколко бившите служби за сигурност все още упражняват влияние върху днешната ни политика. Първият ден от конференцията завърши с литературно четене на откъси от най-новия роман на писателя Георги Тенев в Дом Канети.

В неделя първо беше изказването на проф. Шефан Апелиус, преподавател в университетите в Потсдам и Олденбург, за личния му опит в изследването на съдбата на отделни граждани на ГДР, загинали на българската граница при опит за бягство в Гърция. Александър Андреев от Дойче Веле разказа за начина, по който е представена България в чужбина, и особено в медиите, излъчващи на немски език. В заключение др. Харалд Грьолер направи изказване, основано на материали, събрани от студенти по време на уъркшоп по история, относно преодоляването на историята в унгарския пограничен град Дебрецен.

Поредицата от инициативи завърши с последната филмова прожекция на 28 октомври.